

Eva Bach Pedagoga, mestre, escriptora i columnista

Quan els pares sobreprotegim és perquè estem omplint un buit

Parlem de la sobreprotecció Eva, per què sobreprotegeixen alguns pares als seus fills?

Quan els pares actuem sobreprotegint és perquè estem omplint un buit. Molts pares diuen que els seus fills són el més gran que els hi ha passat a la vida i a partir d'aquí sobre protegeixen perquè no volen trencar el fil que els uneix. Hem de dir als nostres fills "atreveix-te!", però això sí, d'una forma prudent!

Explica'ns quins símptomes té un nen o nena sobreprotegit. Hi ha dos símptomes molt contraris. Per una banda hi ha criatures que no són capaces de fer cap passa per elles mateixes i que tenen por. N'hi ha d'altres que fan tot el contrari, actuen amb certa prepotència, creuen que tenen certs drets i que poden manar sobre els pares. No tenen límits, per la qual cosa tenen una actitud desafiadora envers els adults que l'envolten.

Què passa amb els que tenen por quan arriben a l'adolescència? Si mantenen aquests trets de por, d'inhibició i d'indecisió tindran problemes de socialització i d'autoestima. També tindran difi-

cultats per materialitzar els seus desitjos i les relacions amb els amics o companys no els hi seran gens fàcils.

Com se sentiran aquests nens quan siguin adults? Amb molta angoixa i gran desconfiança perquè creuen que el món de fora és perillós i amenaçant per la qual cosa no estan disponibles per enfrontar-se a diferents situacions, com les relacions de parella, per exemple. Es podria dir que serien persones poc útils per a la vida i no sabrien gaudir de la felicitat.

Els nens sobreprotegits poden ser persones poc útils per a la vida

El nen o nena desafiador és l'altre efecte de la sobreprotecció? A l'adolescència tots els comportaments s'accentuen, així que els infants desafiadors també. En

aquest cas podríem predir un adolescent tirà i que posa traves o es queixa de tot. Si parla algú, interromp o és agressiu en la seva actitud. I alerta perquè aquests són aquells líders més per por que no per respecte.

Si te n'adones massa tard que has sobreprotegit al teu fill o filla, què pots fer com a mare o pare si ja és adolescent? Sovint posem una etiqueta al nostre fill que no ens deixa veure l'altra realitat. Si veiem aquest fill com un monstre o un inútil ja no tenim l'actitud necessària per poder ajudar-lo. S'ha de fer un esforç com a mares, pares i també com a mestres per veure l'altra part humana d'aquests líders desafiadors i de les seves famílies. És probable que aquest noi o noia tingui molta por i que estigui patint. El noi o noia s'ha fet esclau d'aquesta imatge i no sap sortir-se'n.

I què fem si el nostre fill o filla té por de tot? Doncs pel nen que té por també hem de saber veure l'altra part. La part de la frustració i l'autoestima baixa que porten a dins i que fins i tot arriben a poder tenir una agressivitat latent, aquells adolescents o adults que un dia sorprenen a tothom amb una explosió d'agressivitat brutal. Com a mares i pares hem de ser conscients del problema i a partir d'aquí treballar-ho.

I com a mestre?

Si sóc mestre he d'ajudar a la família a ser conscient del problema i s'ha de fer amb delicadesa i subtilitat. Davant d'una burla el nen es posa a plorar d'una forma exagerada. Això és el pànic del nen i aquesta reacció és la d'algú que no sap expressar les necessitats més elementals, essent incapaç de dir "No em tractis malament, no m'agrada". Aquests nens deixen de fer coses que els agraden per por a fer el ridícul, com l'esport. Són criatures que es difuminen, que no tenen recursos per a la vida. A una criatura normal si li dónes els recursos actua, però el nen que té por, perquè està sobreprotegit, no sap fer servir els recursos que se li donen i això és patològic.

Quines estratègies podem tenir amb el fill que ens desafia? De vegades els pares fem servir els fills o filles com una millora de la nostra imatge o com una projecció del que nosaltres no ens hem atrevit a fer. Vull dir que estem orgullosos de que el nostre fill planti cara perquè nosaltres no ens hem atrevit mai a plantar cara a ningú. Fins que arriba el dia que el nen ens planta cara a nosaltres. Sovint, els fills són el reflex dels somnis incomplets del pares. Per les expectatives que hem posat sobre els fills s'ha produït un excés de drets i una minva de deures. Hem de posar límits i hem de demostrar que som els que manem.

Potser hem desendregat l'ordre? És un desordre que els fills estiguin per sobre dels pares. És un desordre que els fills estiguin per sobre dels mestres i és un desordre que els pares estiguin per sobre dels mestres. Pares i mestres han d'estar al mateix nivell. A l'escola manen els mestres i a casa manen els pares.

Interferim pares i mestres en les respectives feines? Com a pare, és contraproduent dir als mestres el que han de fer a l'escola, de fet és un desastre fer-ho!. I pel mateix motiu, els mestres no poden dir el que s'ha de fer a casa. Si no respectem els mestres dels nostres fills, desautoritzem els mestres.

Com ho pot fer un mestre llavors? Com a mestre només podem fer recomanacions "Si vols i si pots aniria bé que fessis això perquè li anirà molt bé al teu fill. Però en-

Cristina Gutiérrez i Eva Bach

tendré que no puguis fer-ho". Hem de mirar de manera amorosa el que fan els pares. Sovint, com a mestres jutgem tot el que no s'ajusta als nostres ideals pedagògics. Hem de pensar que potser la manera d'actuar d'aquells pares funciona i també que ho fan amb el cor.

Ja, però algun pare ha cridat a un mestre... Quan un pare crida a un mestre, és que s'ha sentit qüestionat i vol demostrar que estima molt al seu fill. Però el mestre li hauria de poder dir: "pots comptar amb mi" de diferents maneres.

Molts pares treballem moltes hores i tenim remordiments. Moltes vegades tenim la sensació de que no dediquem el temps que necessiten els nostres fills. El repte és buscar maneres senzilles de que els nens sàpiguin que estem pensant en ells, encara que estiguem a la feina

Com? Hem perdut de vista l'essencial. S'han perdut els vincles i fem coses espectaculars com barallar-nos

amb el mestre en comptes dels petits gestos, com deixar una nota a la taula del nen que posi "estic treballant però penso en tu", o aquell pare que arribava molt tard de treballar, quan el nen ja dormia i cada nit li feia un nus al llençol per a què quan la criatura s'aixequés sabés que havia estat

amb ell una estona a la nit, donant-li una abraçada i un petó. És més fàcil això que muntar la gran baralla per demostrar al teu fill que l'estimes no?

Davant del fill com es rectifica, si sempre hem intervingut contra el mestre? Li podem dir que ara ho veiem d'una altra manera i ja no actuarem com abans (no parlem d'equivocacions), per exemple: "penso que a partir d'ara és cosa teva entendre't amb el mestre". Només si veiéssim actituds delictives o vexatòries actuaríem. Al nostre fill li hem de plantejar com un repte el fet de fer l'esforç per entendre's amb algú que no li agrada.

Entrevista realitzada per Cristina Gutiérrez i Mar Llanas

Eva Bach
Pedagoga,
mestre, escriptora
i columnista

Edat:
48 anys.

Lloc de naixement /
Residència:
Vaig néixer a Manresa i visc
a Barcelona.

Estat civil:
Casada, amb dos fills

Interessos:
M'interessen les relacions
humanes, les persones de
manera individual i poder-me
apropar a elles.

